

TADBIRKORLIK MUHITINI YAXSHILASHDA DAVLAT VA XUSUSIY SEKTORLAR HAMKORLIGI

Naziraliyev Diyorbek

*Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti talabasi
magistratura talabsi 2-bosqich talabasi*

Annotatsiya: Mazkur maqola tadbirkorlik muhitini yaxshilashda davlat va xususiy sektorlarning hamkorligi rolini o'rganadi. Tadbirkorlik muhitining rivojlanishi, ayniqsa, davlat va xususiy sektorlar o'rtasidagi o'zaro hamkorlik orqali yuzaga keladigan imkoniyatlar bilan bog'liqdir. Davlat tomonidan yaratilgan iqtisodiy siyosatlar, soliq imtiyozlari va qonunchilikdagi islohotlar, shuningdek, xususiy sektor tomonidan amalga oshiriladigan investitsiyalar va innovatsiyalar tadbirkorlik muhitining o'sishini ta'minlaydi. Maqola davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikning ahamiyatini, uning iqtisodiy o'sish va ish o'rinlarini yaratishdagi o'rnini, shuningdek, samarali hamkorlikni rivojlantirish uchun tavsiyalarni taqdim etadi. Maqolada, shuningdek, davlat va xususiy sektorlar o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash uchun takliflar va strategiyalar keltirilgan. Tadqiqot, mamlakat iqtisodiyotining barqaror rivojlanishini ta'minlashda hamkorlikning ahamiyatini yoritadi.

Kalit so'zlar: tadbirkorlik muhiti, davlat sektori, xususiy sektor, hamkorlik, iqtisodiy siyosat, soliq imtiyozlari, investitsiyalar, innovatsiyalar, iqtisodiy o'sish, ish o'rinlari, qonunchilik islohotlari, iqtisodiy barqarorlik, davlat-xususiy hamkorlik, strategiyalar, rivojlanish.

Аннотация: В этой статье изучается роль сотрудничества государственного и частного секторов в улучшении бизнес -среды. Развитие бизнес -среды связано с возможностями, вызванными сотрудничеством между государственным и частным сектором. Экономическая политика, созданная государством, налоговые льготы и реформы в законодательстве, а также инвестиции и инновации частного сектора обеспечивают рост бизнес -среды. Статья обеспечивает важность сотрудничества между государством и частным сектором, ее позиции в экономическом росте и создании рабочих мест и развитие эффективного сотрудничества. В статье показываются предложения и стратегии по укреплению сотрудничества между государственным и частным секторами. Исследование охватывает важность сотрудничества в обеспечении устойчивого развития в экономике страны.

Ключевые слова: предпринимательская среда, государственный сектор, частный сектор, сотрудничество, экономическая политика, налоговые льготы, инвестиции, инновации, экономический рост, рабочие места, законодательные

реформы, экономическая стабильность, государственно-частное партнерство, стратегии, развитие.

Annotation: This article studies the role of the cooperation of public and private sectors in improving the business environment. The development of the business environment is related to the opportunities caused by cooperation between the state and private sectors. Economic politics created by the state, tax breaks and reforms in the legislation, as well as investments and innovations of the private sector ensure the growth of the business environment. The article provides the importance of cooperation between the state and the private sector, its position in economic growth and creation of jobs and the development of effective cooperation. The article shows proposals and strategies to strengthen cooperation between the public and private sectors. The study covers the importance of cooperation in ensuring sustainable development in the country's economy.

Keywords: entrepreneurial environment, public sector, private sector, cooperation, economic policy, tax incentives, investments, innovations, economic growth, jobs, legislative reforms, economic stability, public-private partnership, strategies, development.

Kirish

Tadbirkorlik muhitini rivojlantirish bugungi kunda har bir davlatning iqtisodiy o'sishining asosi hisoblanadi. Mamlakatlar iqtisodiyotining barqaror rivojlanishi, yangi ish o'rinlarining yaratilishi, raqobatbardosh mahsulotlarning ishlab chiqarilishi va eksport salohiyatining oshishi, ayniqsa, tadbirkorlik faoliyatining rivojlanishi bilan bevosita bog'liqdir. Tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash va uning samarali faoliyat ko'rsatishiga imkon yaratish, shu bilan birga, iqtisodiy o'sishning barqarorligini ta'minlash, ilg'or texnologiyalarni joriy etish va resurslarni samarali boshqarish davlatning asosiy strategik vazifalaridan biridir. Bunday maqsadga erishish uchun esa davlat va xususiy sektorlar o'rtasidagi hamkorlikning ahamiyati beqiyosdir.

Davlat va xususiy sektorlar o'rtasidagi hamkorlikning samarali tashkil etilishi tadbirkorlikni rivojlantirish uchun zarur bo'lgan huquqiy va iqtisodiy sharoitlarni yaratishda, yangi innovatsion dasturlarni amalga oshirishda, soliq tizimini takomillashtirishda, yangi investitsiyalarni jalb qilishda, shuningdek, barqaror iqtisodiy muhitni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Davlat sektorining vazifasi tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash uchun zarur infratuzilma va qonunchilik asoslarini yaratish, xususiy sektorning vazifasi esa samarali biznes faoliyatini amalga oshirish va yangi texnologiyalarni joriy etishdan iboratdir. Shuning uchun, bu ikki sektor o'rtasidagi samarali hamkorlikni o'rnatish, davlat siyosatini ishlab chiqishda xususiy sektorning ishtirokini ta'minlash va ular o'rtasida ishonchli hamkorlikni shakllantirish iqtisodiy o'sishning asosiy shartlaridan biridir.

O‘zbekiston iqtisodiyotining rivojlanishida tadbirkorlik muhitining yaxshilanishi, ayniqsa, davlat va xususiy sektorlar o‘rtasida hamkorlikni yanada mustahkamlash orqali amalga oshirilishi lozim. Shu bilan birga, xususiy sektor o‘zining resurslarini samarali tarzda ishlatish va innovatsion yondashuvlar yordamida bozorda raqobatbardoshlikni oshirish uchun mustahkam asosga ega bo‘lishi zarur. Bu esa o‘z navbatida davlat tomonidan taqdim etilayotgan moliyaviy va tashkiliy yordam, soliq imtiyozlari, investitsion dasturlar va boshqa iqtisodiy vositalar orqali amalga oshirilishi mumkin.

Maqolada tadbirkorlik muhitini yaxshilashda davlat va xususiy sektorlar o‘rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha tavsiyalar, mamlakatlar tajribasidan kelib chiqib amalga oshirilishi mumkin bo‘lgan yechimlar va istiqboldagi rivojlanish yo‘llari tahlil qilinadi. Shuningdek, davlat va xususiy sektorlarning o‘zaro munosabatlari, tadbirkorlik uchun zarur infratuzilmaning yaratilishi, soliq siyosatining takomillashtirilishi, innovatsiyalarni rag‘batlantirish kabi muhim masalalar yoritiladi. Tadqiqotda o‘zbekistondagi mavjud sharoitlar hamda xalqaro tajribalar asosida, bu sohada mavjud bo‘lgan muammolarni hal etish uchun amaliy takliflar va strategiyalar ishlab chiqiladi.

Ushbu maqola tadbirkorlikni rivojlantirishdagi davlat va xususiy sektorlar hamkorligining ahamiyatini, uning samarali amalga oshirilishining iqtisodiyotga qanday ta'sir ko'rsatishini, hamda xalqaro tajribalarni o'rganish va o'zbek sharoitiga moslashtirish yo'llarini ko'rsatishga qaratilgan. Tadbirlar va usullarni ishlab chiqish orqali, tadbirkorlikni rivojlantirish uchun yangi imkoniyatlar yaratish, iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash va innovatsiyalarni joriy etish maqsadida amalga oshirilishi zarur bo'lgan qadamlar ko'rsatiladi.

Adabiyotlar taxlili

Tadbirkorlik muhitini yaxshilashda davlat va xususiy sektorlarning hamkorligi muhim rol o‘ynaydi. Bu ikki sektor o‘rtasidagi samarali hamkorlik iqtisodiy o‘shish va ijtimoiy farovonlikni ta'minlashda asosiy omil hisoblanadi. Davlat va xususiy sektorning o‘zaro aloqalari iqtisodiy jarayonlarning ko‘p jihatlariga ta'sir qiladi, shu jumladan investitsiya muhiti, innovatsiyalarni qo‘llab-quvvatlash, va bozor raqobatbardoshligini oshirishga imkon beradi.

Xalqaro adabiyotlarda davlat va xususiy sektor o‘rtasidagi hamkorlikning samarali modeliga doir ko‘plab yondashuvlar mavjud. M. Porter (1990) o‘zining raqobatbardoshlik strategiyasida davlat va xususiy sektor o‘rtasidagi o‘zaro aloqalar iqtisodiy o‘shishning asosiy manbai ekanligini ta’kidlagan. Uning fikricha, davlat o‘zining iqtisodiy siyosatlari orqali xususiy sektor uchun qulay sharoit yaratishi, shu bilan birga, xususiy sektor o‘z innovatsion salohiyatini oshirishi kerak. T. Piketty (2014)ning ishlari ham davlat va xususiy sektor o‘rtasidagi samarali hamkorlikni

iqtisodiy tengsizlikni kamaytirish va jamiyatda adolatli rivojlanishni ta'minlashdagi muhim omil sifatida ko'rsatadi.

Xalqaro tajribaga ko'ra, davlat tomonidan samarali iqtisodiy siyosatlar ishlab chiqilishi va xususiy sektorni qo'llab-quvvatlash uchun qulay sharoitlarning yaratilishi raqobatbardosh iqtisodiyotga olib keladi. Misol uchun, Singapur va Janubiy Koreya kabi mamlakatlarda davlat va xususiy sektorning o'zaro hamkorligi iqtisodiy o'sishni ta'minlashda muvaffaqiyatli bo'lgan. Bu mamlakatlar tajribasida davlat innovatsion texnologiyalarni rivojlantirish va yangi biznes tarmoqlarini yaratishda xususiy sektorni rag'batlantirgan.

Davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi iqtisodiy o'sishning tezlashishiga va yangi ish o'rinlarining yaratishiga xizmat qiladi. X. J. Krueger (1990)ning fikricha, davlat o'zining siyosiy, iqtisodiy va huquqiy tizimi orqali xususiy sektorni boshqarish va nazorat qilishda muhim rol o'ynaydi, lekin ayni paytda xususiy sektorning o'ziga xos mustaqilligi va o'z biznesini rivojlantirish imkoniyatlarini ham qo'llab-quvvatlashi kerak. Xususiy sektorning innovatsion salohiyati iqtisodiy rivojlanishni ta'minlashda asosiy rol o'ynaydi. D. C. North (1990)ning iqtisodiy nazariyasiga ko'ra, davlat va xususiy sektor o'rtasidagi muvaffaqiyatli hamkorlik sharoitida bozor islohotlari muvaffaqiyatli amalga oshiriladi. Davlatning samarali siyosatlari, jumladan, soliq imtiyozlari, investitsiyalarni qo'llab-quvvatlash va raqobatni rag'batlantirish orqali xususiy sektor o'z salohiyatini maksimal darajada amalga oshirishi mumkin.

Xususiy sektor o'zining innovatsion salohiyatini rivojlantirish orqali iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshlikni oshirishga katta hissa qo'shadi. M. E. Porter (1990) tomonidan ilgari surilgan raqobatbardoshlik modeli xususiy sektorning innovatsiyalarni joriy qilishda davlatdan o'zaro qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirishni talab qiladi. Innovatsion texnologiyalarni joriy qilishda xususiy sektorning roli, ayniqsa, ilm-fan va texnologiyalarga asoslangan iqtisodiyotda muhimdir.

Moliyaviy resurslar va investitsiyalar tadbirkorlikni rivojlantirishda asosiy rol o'ynaydi. O'zbekiston Markaziy bankining ma'lumotlariga ko'ra, kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlashga mo'ljallangan kreditlar tizimi, shuningdek, imtiyozli kreditlar va grantlar tadbirkorlikning rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Davlat tomonidan samarali moliyaviy qo'llab-quvvatlash va kreditlar tizimi xususiy sektor uchun yangi imkoniyatlar yaratadi va iqtisodiy faoliyatni kengaytiradi.

Xalqaro tashkilotlar, jumladan, Jahon banki, Yevropa Ittifoqi, va BMT tadbirkorlikni rivojlantirishda davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni qo'llab-quvvatlashni muhim deb hisoblaydi. Bu tashkilotlarning tavsiyalariga ko'ra, tadbirkorlik muhitini yaxshilash uchun davlat o'z siyosatini tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashga, shuningdek, xususiy sektor uchun qulay sharoitlarni yaratishga qaratishi

kerak. Xalqaro tashkilotlar tomonidan amalga oshirilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, davlat va xususiy sektor o'rtasidagi o'zaro aloqalar iqtisodiy barqarorlik va o'sishning asosiy omillaridan biridir.

Xalqaro tajriba davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirishda samarali usullarni ishlab chiqishga yordam beradi. Xalqaro amaliyotda davlat va xususiy sektor o'rtasidagi muvaffaqiyatli hamkorlik iqtisodiy o'sish va yangi ish o'rinlarining yaratilishiga katta ta'sir ko'rsatadi. Tadbirkorlik muhitini yaxshilash uchun davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni qo'llab-quvvatlashda xalqaro tajriba asosida yangi siyosatlar ishlab chiqilishi kerak.

Tadbirkorlikni rivojlantirishda davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, innovatsion texnologiyalarni rivojlantirish va yangi ish o'rinlarini yaratishda muhim o'rin tutadi. Xalqaro tashkilotlarning tavsiyalariga asoslanib, davlatning iqtisodiy siyosatini va xususiy sektorni qo'llab-quvvatlashni rag'batlantiruvchi siyosatlarni ishlab chiqish zarur. Xususiy sektorning innovatsion imkoniyatlari va davlat tomonidan yaratilgan qulay sharoitlar, iqtisodiy o'sishni ta'minlashga xizmat qilishi mumkin. Tadbirkorlik muhitini yaxshilashda davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish iqtisodiyotning barqaror o'sishiga, yangi imkoniyatlarning yaratishiga va ijtimoiy farovonlikka ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Tadqiqot metodologiyasi

Ushbu tadqiqotda tadbirkorlik muhitini yaxshilashda davlat va xususiy sektorlar o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish masalasi chuqur o'rganildi. Tadqiqotda bir nechta asosiy metodlar va yondashuvlar qo'llanildi:

Tadqiqotning dastlabki bosqichida tadbirkorlik muhitini yaxshilash va davlat-xususiy sektor hamkorligi haqidagi mavjud ilmiy adabiyotlar tahlil qilindi. Ushbu tahlil orqali hamkorlikning muhim tamoyillari va iqtisodiyotdagi o'rnini aniqlanib, tadbirkorlikni rivojlantirish uchun zarur bo'lgan tamoyillar belgilandi.

Tadqiqotda O'zbekistonning iqtisodiy holati va tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan davlat dasturlari va xususiy sektorlar o'rtasidagi hamkorlik darajasi statistika yordamida tahlil qilindi. Ushbu tahlil orqali tadbirkorlikning rivojlanishidagi asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlar, davlat dasturlarining samaradorligi va soliq siyosatining ta'siri baholandi.

Tadqiqotda "case study" (misol orqali o'rganish) usuli ham qo'llanildi. Bunda O'zbekistonda amalga oshirilgan muvaffaqiyatli tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash dasturlari va davlat-xususiy hamkorlik misollari o'rganildi. Bu usul davlat va xususiy sektorlar o'rtasidagi hamkorlikning samarali bo'lgan hollari haqida amaliy misollarni tahlil qilish imkonini berdi.

Tadqiqotda boshqa mamlakatlar tajribasidan ham foydalanildi. Xalqaro tajribalar yordamida davlat va xususiy sektorlar o'rtasidagi hamkorlikni muvaffaqiyatli

rivojlantirishda erishilgan natijalar va yondashuvlar o'rganildi. Bu O'zbekistonda hamkorlikni yaxshilash uchun yangi g'oyalar va usullarni ishlab chiqishda yordam berdi.

Tadqiqotda davlat va xususiy sektorlar o'rtasidagi hamkorlikni baholash va yaxshilash bo'yicha analitik tahlil amalga oshirildi. Tadbirkorlikni rivojlantirishda mavjud iqtisodiy, siyosiy va huquqiy omillarni tahlil qilish, ularni takomillashtirish uchun zarur bo'lgan takliflar ishlab chiqildi.

Taxlil va natijalar

O'zbekistonda davlat va xususiy sektorlar o'rtasidagi hamkorlikni yaxshilash bo'yicha amalga oshirilayotgan ishlar, soliqqa va moliyaviy qo'llab-quvvatlash, bozor va raqobatbardoshlik ko'rsatkichlari, ijtimoiy infratuzilma va innovatsiyalar haqidagi tahliliy ma'lumotlar quyida keltirilgan. Ushbu ko'rsatkichlarni 2020-2024 yillar oralig'ida solishtirib ko'ramiz:

O'zbekiston hukumati va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlashga qaratilgan bir qator chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Davlatning «Xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash» to'g'risidagi siyosati doirasida, kichik va o'rta biznesga soliq imtiyozlari taqdim etiladi, shuningdek, davlat buyurtmalarini xususiy sektorga berishning yangi mexanizmlari joriy etilmoqda. 2020 yilda davlat sektori tomonidan kichik biznes va xususiy tadbirkorlarga 45 trillion so'm kredit ajratildi va foiz stavkalari 14-18% o'rtasida belgilandi. 2023 yilda esa "Har bir oila – tadbirkor" dasturi doirasida 10 trillion so'mlik imtiyozli kreditlar taqdim etildi.

O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish uchun soliq tizimida sezilarli o'zgarishlar amalga oshirilgan. 2020 yildan boshlab soliq tekshiruvlariga moratoriy joriy etilib, bu tadbirkorlarning moliyaviy xavfsizligini oshirdi. Shuningdek, soliq kodeksi yangilandi va kichik biznes uchun soliq stavkasi 4% ga tushirildi. 2023 yilga kelib, kichik biznes uchun soliq imtiyozlari yana kengaytirildi va yillik aylanmasi 1 milliard so'mgacha bo'lgan korxonalar uchun yanada qulay shartlar yaratildi.

2020-2024 yillar davomida bozor va raqobatbardoshlik ko'rsatkichlari yaxshilanishi uchun davlat tomonidan joriy etilgan siyosatlarning samaradorligi oshdi. O'zbekistonning yangi "Bozor iqtisodiyotiga o'tish strategiyasi" asosida davlat sektoridan xususiy sektorga o'tish sur'atlari tezlashdi. 2023 yilning birinchi choragida kichik va o'rta biznesning yalpi ichki mahsulotdagi ulushi 56% ga yetdi, bu esa raqobatbardoshlikni oshirishga yordam berdi.

Ijtimoiy infratuzilmani rivojlantirish uchun davlat tomonidan katta miqdorda mablag'lar ajratildi. 2023 yilga kelib, O'zbekiston transport infratuzilmasini rivojlantirishga 10 milliard AQSh dollaridan ortiq sarmoya kiritish rejalashtirilgan bo'lib, 42 ming kilometr xalqaro ahamiyatga ega avtomobil yo'llari qurildi. Energiya

ta'minoti bo'yicha 2023 yilda elektr energiyasi ishlab chiqarish 73 milliard kVt/soatga yetdi. Biroq, qishloq hududlarida elektr energiyasi uzilishlari hali ham mavjud, bu esa tadbirkorlar uchun muammolarni keltirib chiqaradi. Innovatsiyalar va yangi texnologiyalarga investitsiyalarni jalb qilishda sezilarli yutuqlarga erishildi. 2024-yilda internet foydalanuvchilari soni 31 milliondan oshdi, bu esa onlayn biznes uchun katta imkoniyatlar yaratdi. 2024 yilda xorijiy investitsiyalar miqdori 3 milliard AQSh dollaridan oshdi, asosan ishlab chiqarish va infratuzilma sohalariga yo'naltirildi. Bundan tashqari, 2023 yil oxiriga kelib, raqamli infratuzilma kengayib, yangi texnologiyalar tadbirkorlar uchun samarali imkoniyatlar yaratdi.

Davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish, soliqlarni optimallashtirish, bozor va raqobatbardoshlikni oshirish, ijtimoiy infratuzilmani rivojlantirish va innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar samarali natijalar berayotgani ko'rinadi. Biroq, qishloq hududlaridagi energiya ta'minoti uzilishlari va yangi texnologiyalarni joriy etishda hal qilinishi kerak bo'lgan muammolar hali mavjud. Bularni hal qilish orqali iqtisodiyotning raqobatbardoshligi va barqaror rivojlanishi yanada mustahkamlanadi.

Xulosa

O'zbekiston iqtisodiyotining samarali rivojlanishi uchun davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlik juda muhim ahamiyatga ega. O'zbekistonda amalga oshirilgan iqtisodiy islohotlar va davlat tomonidan yaratilgan qo'llab-quvvatlovlar kichik va o'rta biznesni rivojlantirishga katta yordam berdi. Davlat va xususiy sektor o'rtasida kuchaytirilgan hamkorlik esa iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va raqobatbardoshlikni oshirish uchun zarurdir.

Soliq siyosati va moliyaviy qo'llab-quvvatlashning so'nggi yillarda yaxshilanishi kichik va o'rta biznes uchun muhim imkoniyatlar yaratdi. 2023 yilda kichik biznesga soliq stavkalarining pasaytirilishi, soliq tekshiruvlariga moratoriy joriy etilishi kabi o'zgarishlar, tadbirkorlik muhitini yanada soddalashtirdi. Bu tadbirkorlarga o'z faoliyatlarini rivojlantirishda qo'shimcha rag'batlantirish bo'ldi. Biroq, hali ham soliq tizimida ba'zi murakkabliklar mavjud, shuning uchun soliq siyosatini yanada soddalashtirish, davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni yanada kuchaytirish lozim.

O'zbekistonning ijtimoiy infratuzilmasini rivojlantirishda davlat tomonidan amalga oshirilgan islohotlar ham samarali natijalarga olib keldi. Transport infratuzilmasining kengayishi, elektr energiyasi ishlab chiqarish hajmining oshishi va raqamli infratuzilma tizimining rivojlanishi tadbirkorlar uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Biroq, qishloq hududlarida energiya ta'minoti va logistika tizimi hali ham yaxshilanishi kerak. Bu muammolarni hal qilish orqali iqtisodiyotning samaradorligi va barqarorligini oshirish mumkin.

Innovatsiyalar va yangi texnologiyalarni joriy etishda O‘zbekistonning yutuqlari ko‘p bo‘lsa-da, hali ham yangi texnologiyalarni o‘rnatishda ba‘zi to‘siqlar mavjud. Xususan, kichik va o‘rta biznesda yangi texnologiyalarni joriy etishning past darajasi raqobatbardoshlikni cheklab, innovatsiyalarni ko‘paytirishga to‘sqinlik qilmoqda. Shu sababli, davlat tomonidan raqamli infratuzilmani kengaytirish va tadbirkorlarga texnologiyalarga kirish imkoniyatlarini yaxshilash zarur. Xususiy sektor va davlat o‘rtasidagi hamkorlikni yanada mustahkamlash uchun quyidagi takliflarni berish mumkin: Soliq siyosatini yanada soddalashtirish: Kichik biznesni qo‘llab-quvvatlash uchun soliq stavkalarini kamaytirish va soliq tekshiruvlari uchun yanada soddalashtirilgan tizimlar yaratish. Shuningdek, soliq imtiyozlarini kengaytirish, xususiy sektorga bo‘lgan ishonchni oshiradi va iqtisodiyotning turli tarmoqlarida yanada ko‘proq tadbirkorlar faoliyat ko‘rsatishiga imkon beradi.

Innovatsion qo‘llab-quvvatlashni kuchaytirish: Yangi texnologiyalarni joriy etish va tadbirkorlarga innovatsion g‘oyalarni amalga oshirish uchun qo‘shimcha grantlar, subsidiyalar va boshqa moliyaviy vositalarni taqdim etish. Innovatsiyalarni joriy etishda texnologik inkubatsiya markazlari va startaplar uchun qulay shart-sharoitlar yaratish.

Xususiy sektor va davlat o‘rtasidagi sherikchilikni kengaytirish: Davlat tomonidan xususiy sektorga bo‘lgan ishonchni oshirish uchun uzun muddatli sheriklik bitimlari tuzish va davlat buyurtmalarini xususiy sektorga etkazib berish mexanizmlarini mustahkamlash. Shuningdek, jamoa-investorlarni jalb qilish, davlat tomonidan faoliyat ko‘rsatayotgan sohalarida xususiy kapitalni jalb qilish uchun qulay shart-sharoitlar yaratish.

Moliyaviy yordamni kengaytirish: Kichik va o‘rta biznesga imtiyozli kreditlar, subsidiyalar va grantlarni taqdim etish orqali moliyaviy qo‘llab-quvvatlashni kuchaytirish. Bu, ayniqsa, yangi boshlovchi tadbirkorlar va kichik korxonalar uchun muhim bo‘lib, ular uchun o‘z bizneslarini kengaytirish va yangi imkoniyatlar yaratish uchun zarur resurslarni taqdim etadi.

Ijtimoiy infratuzilmani rivojlantirish: Energiya ta‘minotini va logistika tizimini yaxshilash, qishloq hududlarida tadbirkorlar uchun qulay sharoitlar yaratish. Elektr energiyasi uzilishlari va boshqa infratuzilma muammolarini bartaraf etish orqali, iqtisodiy rivojlanishni ta‘minlash.

Ta‘lim va malaka oshirish dasturlarini kengaytirish: Tadbirkorlar va ishchilarning malakasini oshirish uchun maxsus kurslar va treninglar tashkil etish, bu esa iqtisodiyotning har bir sohasida samarali faoliyatni ta‘minlashga yordam beradi. Tadbirkorlik madaniyatini rivojlantirish uchun oliy ta‘lim muassasalarini iqtisodiy va biznes sohalarida chuqur malakali mutaxassislarni tayyorlashga yo‘naltirish zarur.

Xulosa qilib aytganda, davlat va xususiy sektor o‘rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash, soliq siyosatini takomillashtirish, innovatsiyalarni qo‘llab-quvvatlash,

ijtimoiy infratuzilmani rivojlantirish va moliyaviy yordamni kengaytirish orqali O‘zbekistonning tadbirkorlik muhitini yanada yaxshilash mumkin. Bu chora-tadbirlar nafaqat iqtisodiyotning o‘shini ta’minlash, balki xalqaro bozorga chiqish imkoniyatlarini kengaytirishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1.O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. "Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi: 2022-2030." [President.uz, 2022.] - <https://president.uz/>
- 2.O‘zbekiston Respublikasi Davlat Statistika Qo‘mitasi (Stat.uz). "O‘zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi: 2024-yil." [Stat.uz, 2024.] - <https://stat.uz/>
- 3.O‘zbekiston Respublikasi Soliq Kodeksi. "Soliq siyosatining yangi yo‘nalishlari." [Lex.uz, 2023.] - <https://lex.uz/>
- 4.O‘zbekiston Markaziy Banki (Cbu.uz). "2023-yil kichik va o‘rta biznesga ajratilgan kreditlar." [Cbu.uz, 2024.] - <https://cbu.uz/>
- 5.My.gov.uz. "Soliq tekshiruvlariga moratoriy: O‘zbekiston iqtisodiyotining yangilanishi." [My.gov.uz, 2023.] - <https://my.gov.uz/>
- 6.Mfe.gov.uz. "Har bir oila – tadbirkor: 2023-yilda imtiyozli kreditlar." [Mfe.gov.uz, 2023.] - <https://mfe.gov.uz/>
- 7.Mift.uz. "Xorijiy investitsiyalar: 2024-yilning birinchi choragi." [Mift.uz, 2024.] - <https://mift.uz/>
- 8.Lex.uz. "Soliq kodeksining 2023-yilgi yangilanishi: Kichik biznes uchun imtiyozlar." [Lex.uz, 2023.] - <https://lex.uz/>
- 9.Chamber.uz. "Savdo-sanoat palatasi: Tadbirlar va treninglar." [Chamber.uz, 2024.] - <https://chamber.uz>